PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY SPECJALNEJ PRZYSPOSABIAJĄCEJ DO PRACY

IM. ZOFII KSIĄŻEK – BREGUŁOWEJ

W SPECJALNYM OŚRODKU

SZKOLNO – WYCHOWAWCZYM DLA DZIECI

I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

W DĄBROWIE GÓRNICZEJ

Wrzesień 2021r.

S P I S T R E Ś C I

1. Podstawy prawne Programu ……..……..3

2. Wstęp……..5

3. Wartości, wokół których zbudowany jest program…….....9

4. Wzorzec sylwetki absolwenta…….....10

5. Cele główne programu oraz zadania do realizacji w poszczególnych obszarach rozwoju ucznia……12

6. Diagnoza potrzeb i problemów w środowisku szkolnym ……..……...14

7. Źródła zewnętrznego wsparcia wychowawczego i profilaktycznego……...21

8. Strategia wychowawczo – profilaktyczna szkoły…….22

9. Monitoring i ewaluacja działań profilaktycznych…….31

10. Działania wychowawczo – profilaktyczne……..33

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Niniejszy Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym i wychowawczym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Jest dostosowany do potrzeb i możliwości rozwojowych uczniów oraz naszego środowiska szkolnego. Program opracowany został w oparciu o:

- Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997r. nr 78, poz. 483 ze zm.);
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (tekst jedn. Dz. U. z 1991r. nr 120, poz. 526);
- Ustawa z 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz. U. z 2019r. poz. 2215 oraz z 2021r. poz. 4);
- Ustawa z 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2020r. poz. 1327 oraz z 2021r. poz. 4 i 1237);
- Ustawa z 14 grudnia 2016r. – Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. z 2021r. poz. 1082);
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2021r. poz. 1119);
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2020r. poz. 2050);
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2021r. poz. 276);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2018 poz. 214);
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982r. (tekst jedn. Dz. U. 2018r. poz. 969);
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. (tekst jedn. Dz. U. z 2021r. poz. 1249);

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020r. poz. 1309);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2020r. poz. 1280);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2020r. poz. 685);
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (tekst jedn. Dz. U. z 2020r. poz. 360);
- Ustawa Kodeks Cywilny z dnia 23 kwietnia 1964r. (tekst jedn. Dz.U. z 2020r. poz. 1740);
- Ustawa Kodeks Karny z dnia 6 czerwca 1997r. (tekst jedn. Dz. U. 2021r. poz. 1023);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn. Dz.U. 2020 poz. 1386 z późniejszymi zmianami);
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022;
- Ustawa z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. 2020 poz. 1842).

II. WSTĘP

Społeczność Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej tworzą uczniowie, ich rodzice/ opiekunowie prawni oraz nauczyciele i pracownicy administracyjni.

Nadrzędnym celem działań wychowawczo – profilaktycznych Ośrodka jest wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia w bezpiecznej atmosferze i aktywnej współpracy z rodzicami i środowiskiem. Wychowanie człowieka jest procesem złożonym i wymagającym czasu. Pierwszymi, a zarazem głównymi wychowawcami dzieci są ich rodzice. Działania wychowawcze pracowników Ośrodka, mają wspomóc rodziców i stworzyć uczniom warunki do prawidłowego przebiegu tego procesu. Program Wychowawczo – Profilaktyczny Ośrodka, to zaplanowana praca nad formowaniem osobowości młodego człowieka, to stymulowanie jego rozwoju emocjonalnego i społecznego, rozumianego jako współpraca i współistnienie w grupie społecznej, w taki sposób, który umożliwia rozwój i realizację własnych potrzeb. Program zmierza do wyposażenia ucznia w taką wiedzę i umiejętności, aby rozumiał, prawidłowo interpretował i umiejętnie stosował obowiązujące normy i wartości, aby mógł on zbudować twórczą i dojrzałą osobowość. Program Wychowawczo – Profilaktyczny Ośrodka powstał po przeprowadzeniu analizy potrzeb uczniów, rodziców i nauczycieli. Program integruje uniwersalne wartości promowane przez Ośrodek. Kierując się zasadami zapisanymi w Konstytucji Rzeczpospolitej Polskiej, Deklaracji Praw Człowieka, pakiecie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji Praw Dziecka, za podstawę nauczania i wychowania przyjmując uniwersalne zasady etyki, stawiamy sobie za cel rozwijanie u wychowanków poczucia odpowiedzialności, miłości do ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. Wychowanie i profilaktyka ukierunkowane są na różne cele. Wychowanie służy wspieraniu wychowanka w rozwoju, zaś profilaktyka to interwencja

kompensująca niedostatki wychowania. Zakresy profilaktyki i wychowania mają obszar wspólny, który stanowi działania budujące odporność na potencjalne zagrożenia. Natomiast wspólny aspekt wartości i norm, w nawiązaniu do prowadzonych działań, wzmacnia ich skuteczność.

MISJA OŚRODKA

„W życiu każdy czyn powstaje z wielkiego marzenia”

Zofia Książek – Bregułowa

Naszym celem jest wychowanie człowieka tolerancyjnego, świadomego swoich praw i obowiązków, aktywnego, optymistycznego i ciekawego świata. Zapewniamy specjalistyczną pomoc wychowankom poprzez przygotowanie ich do samodzielnego i efektywnego życia i funkcjonowania w społeczeństwie. Wspomagamy rodzinę w procesie wychowania i kształtowania właściwych postaw społecznych i patriotycznych.

WIZJA OŚRODKA

Bazą pozwalającą określić wizję Ośrodka są wypracowane metody wzbogacone o priorytety uwzględniające założenia polityki oświatowej.

Celem tak rozumianego rozwoju jest szkoła, w której:

- Wyrównywane są szanse edukacyjne poprzez indywidualizację procesu nauczania i wychowania.
- Szanowane są prawa człowieka do wszechstronnego rozwoju poprzez zdobywanie wiedzy i umiejętności świadomego wyrażania samego siebie.

- Uczniowie przygotowywani są do aktywnego życia w społeczeństwie zgodnie z powszechnie przyjętymi zasadami tolerancji, z uwzględnieniem potrzeb własnych oraz innych ludzi.
- Kadra posiada specjalistyczne przygotowanie do nauczania, prawidłowej rehabilitacji i rewalidacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.
- Pedagodzy stosują autorskie projekty, nowatorskie metody i formy pracy, w oparciu o najnowsze zasady pedagogiki.
- Rozwijamy postawę szacunku dla dziedzictwa narodowego oraz poczucie przynależności do społeczności europejskiej.
- Wspieramy uczniów w rozpoznawaniu predyspozycji i określaniu dróg ich edukacji.
- Wspomaga się uczniów w zdobywaniu, pogłębianiu wiedzy i umiejętności oraz zapewnia warunki do prawidłowego rozwoju psychofizycznego dzięki nowoczesnemu wyposażeniu.
- Rodzice są partnerami w planowaniu i podejmowaniu działań opiekuńczo – wychowawczych. Współtworzą prawo szkolne oraz uczestniczą w realizacji zadań dydaktyczno – rewalidacyjnych.
- W sytuacjach kryzysowych (np. pandemia COVID-19) zapewniona jest dodatkowa opieka i pomoc wzmacniające poczucie bezpieczeństwa uczniów i wspierające rodzinę.
- Uczniowie wychowywani i edukowani są w poczuciu odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Nadrzędnym celem pracy Ośrodka jest zapewnienie dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością optymalnego rozwoju psycho – fizycznego na miarę ich możliwości w atmosferze bezpieczeństwa. Praca edukacyjno – wychowawcza oraz terapeutyczna dostosowana do specjalnych potrzeb i możliwości ucznia z niepełnosprawnością polega na:

- Przygotowaniu wychowanka do funkcjonowania w życiu codziennym, prowadzącym do niezależności w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych.
- Kształtowaniu umiejętności porozumiewania się z otoczeniem w najpełniejszy sposób (werbalnie lub pozawerbalnie).
- Kształtowaniu umiejętności uczestniczenia w różnych formach życia społecznego na równi z innymi członkami danej społeczności w oparciu o ogólnie przyjęte normy współżycia społecznego.

- Wsparciu ucznia w dążeniu do samoakceptacji, samorealizacji i budowaniu adekwatnego poczucia własnej wartości.

Zapewniamy wychowankom pomoc psychologiczno – pedagogiczną, wszechstronną edukację, zajęcia rewalidacyjne, terapie, opiekę i wychowanie oraz możliwość rozwijania zainteresowań i talentów. Traktujemy uczniów indywidualnie i podmiotowo, kształtujemy u wychowanków poczucie własnej tożsamości stwarzając im warunki niezbędne do optymalnego rozwoju. Przygotowujemy wychowanków do wykonywania pracy zawodowej, aby realizowali swoje życiowe plany i marzenia.

III. WARTOŚCI, WOKÓŁ KTÓRYCH ZBUDOWANY JEST PROGRAM

Wartości istotne dla indywidualnego rozwoju ucznia:

- Poznanie swoich mocnych stron, dostrzeganie i docenianie własnych sukcesów w celu kształtowania i wzmacniania pozytywnego poczucia własnej wartości.
- Rozwijanie samodzielności, niezależności i odpowiedzialności w celu radzenia sobie w sytuacjach życia codziennego.
- Kształtowanie zdolności do samokontroli i samooceny.
- Rozwijanie troski o własne zdrowie, sprawność fizyczną i dobrą kondycję psychiczną.
- Efektywne zarządzanie własnym czasem.

Wartości istotne dla prawidłowego funkcjonowania w grupie:

- Budowanie wzajemnego szacunku opartego na tolerancji, akceptacji i rozumieniu innych ludzi.
- Umiejętność pracy w zespole.
- Kształtowanie osobowości otwartej na potrzeby oraz uczucia drugiego człowieka.
- Przewidywanie konsekwencji własnego postępowania, podejmowanie odpowiedzialnych decyzji.
- Przestrzeganie zasad kulturalnego zachowania.
- Rozwijanie poczucia wspólnoty grupowej i podejmowanie wspólnych decyzji.
- Dbanie o przyjazną atmosferę w grupie, kultywowanie tradycji, zwyczajów i świąt klasowych, organizowanie imprez okolicznościowych integrujących uczniów i nauczycieli.
- Rozwijanie wyobraźni, budzenie wrażliwości estetycznej.

IV. WZORZEC SYLWETKI ABSOLWENTA

Efektem oddziaływań w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym jest uczeń przygotowany do samodzielnego, odpowiedzialnego i efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym z uwzględnieniem jego możliwości oraz potrzeb. Zgodnie z oczekiwaniami absolwent Szkoły Specjalnej Przysposabiającej do Pracy będzie znał, rozumiał i akceptował normy i zasady społecznie uznawane. Umiejętnie dla dobra swojego oraz innych wykorzysta wiedzę i kompetencje zdobyte podczas nauki. Będzie aktywnie uczestniczył w różnych formach życia społeczno – kulturalnego kraju.

Sylwetka absolwenta w poszczególnych sferach funkcjonowania:

WIEDZA:

- Jest wyposażony w podstawową wiedzę i przygotowany do pełnienia określonych ról w dorosłym życiu.
- Posiada zainteresowania zgodne z umiejętnościami i zdolnościami.
- Zna swoją małą ojczyznę i region, w którym funkcjonuje.
- Zna swoje prawa i obowiązki.
- Zna swoje mocne strony i ograniczenia.

ZDROWIE:

- Dba o własne zdrowie i higienę osobistą.
- Zna swoje ciało i jego potrzeby.
- Jest wolny od uzależnień.
- Jest sprawny fizycznie na miarę swoich możliwości.
- Potrafi udzielić pierwszej pomocy.
- Potrafi zachować się asertywnie.
- Potrafi aktywnie odpoczywać.

UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNE:

- Potrafi zastosować w praktyce wiedzę i umiejętności.
- Umiejętnie korzysta z pomocy naukowych oraz różnych źródeł informacji.
- Potrafi współpracować w zespole.
- Ponosi odpowiedzialność za podjęte decyzje.

OTOCZENIE I PRZYRODA:

- Zna podstawowe prawa przyrody i je szanuje.
- Zna zagrożenia środowiska i potrafi im przeciwdziałać.
- Docenia wpływ naturalnego środowiska na zdrowie.
- Ma świadomość swojej roli w kształtowaniu środowiska naturalnego.

SFERA SPOŁECZNA:

- Jest otwarty na świat i drugiego człowieka.
- Słucha, rozmawia, rozumie, pomaga, jest tolerancyjny.
- Przestrzega norm społecznych i szanuje prawa innych.
- Jest kulturalny.
- Jest wrażliwy na potrzeby innych.

SFERA EMOCJONALNA:

- Jest życzliwie nastawiony do świata i ludzi.
- Wie, gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu złożonych problemów.
- Jest zdolny do dokonywania właściwych wyborów.

V. CELE GŁÓWNE PROGRAMU ORAZ ZADANIA DO REALIZACJI W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH ROZWOJU UCZNIA

CELE GŁÓWNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO:

- Wspomaganie ucznia w jego wszechstronnym rozwoju oraz ochrona przed zagrożeniami współczesnego świata.
- Podejmowanie działań promujących zdrowie, bezpieczeństwo, kulturę.
- Zapobieganie przemocy, agresji, nietolerancji.
- Podejmowanie działań kształtujących kulturę osobistą, postawę patriotyczną oraz postawę szacunku wobec otaczającego świata.

ZADANIA DO REALIZACJI W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH ROZWOJU UCZNIA:

Rozwój intelektualny

- Aktywizacja uczniów do rozwijania swoich zainteresowań i kreatywnego myślenia.
- Mobilizowanie uczniów do systematyczności i rzetelności w nauce.
- Praca z uczniem o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych.

Rozwój społeczny i emocjonalny uczniów

- Stwarzanie sytuacji wychowawczych, sprzyjających pozytywnemu wyrażaniu własnych uczuć i emocji.
- Uczenie szacunku dla innych ludzi oraz siebie samego.
- Kształtowanie postawy tolerancji i poszanowania dla innych kultur i tradycji.
- Stwarzanie sytuacji wychowawczych integrujących uczniów szkoły.
- Wdrażanie uczniów do bezpiecznych zachowań i przestrzegania dyscypliny.

- Kształtowanie umiejętności interpsychicznych i intrapsychicznych.
- Kształcenie samorządności oraz postaw patriotycznych i obywatelskich.
- Upowszechnienie i respektowanie praw dziecka i ucznia.
- Kultywowanie tradycji i zwyczajów regionu.

Rozwój duchowy i moralny

- Kształtowanie hierarchii wartości.
- Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro.
- Rozwój osobisty.
- Zapoznanie z dorobkiem kultury oraz z tradycjami narodu i regionu.

Rozwój fizyczny uczniów

- Przestrzeganie zasad zdrowego stylu życia.
- Wdrażanie do właściwego wykorzystania czasu wolnego.
- Kształtowanie właściwych postaw wobec świata przyrody.

VI. DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW W ŚRODOWISKU SZKOLNYM

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Specjalnego Ośrodka Szkolno –Wychowawczego został opracowany na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji dydaktyczno – wychowawczej w placówce w oparciu o:

- Występujące w środowisku szkolnym potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynniki chroniące i czynniki ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.
- Obserwację uczniów na zajęciach dydaktycznych, wychowawczych oraz specjalistycznych, wycieczkach i uroczystościach szkolnych.
- Wyniki ewaluacji wewnętrznej dotyczącej sytuacji wychowawczej oraz pozwalającej ocenić występujące zagrożenia.
- Wnioski z pracy zespołów zadaniowych i przedmiotowych.
- Wnioski z nadzoru pedagogicznego.
- Wnioski poobserwacyjne z nauczania stacjonarnego i zdalnego w roku szkolnym 2020/2021.

Pozostałe źródła informacji wykorzystana w konstruowaniu Programu Wychowawczo – Profilaktycznego:

- Dokumentacja z dotychczas realizowanych w Szkole programów profilaktycznych.
- Dokumentacja z podjętych działań interwencyjnych – dokumentacja pedagoga oraz psychologa szkolnego, wychowawców, wpisy do dzienników szkolnych i zeszytów obserwacji.
- Analiza osiągnięć szkolnych – na podstawie klasyfikacji końcoworocznej w roku szkolnym 2020/2021.
- Analiza frekwencji za rok szkolny 2020/2021.

Podstawowym celem diagnozy było zebranie informacji dotyczących występowania i rozmiarów sytuacji trudnych oraz zachowań ryzykownych uczniów takich, jak:

- Używanie substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, papierosy i inne).
- Agresja i przemoc wśród dzieci i młodzieży.
- Cyberprzemoc.
- Trudności szkolne.
- Brak troski o własne zdrowie.
- W związku z sytuacją pandemiczną, m.in. zaburzenie relacji interpersonalnych, ograniczenie kontaktów społecznych, poczucie alienacji, zachowania depresyjne, stany lękowe, myśli oraz zachowania suicydalne, nasilenie już istniejących zaburzeń psychicznych, przemoc w rodzinie.

Dzięki powyższej diagnozie uzyskaliśmy informacje dotyczące potrzeb uczniów w następujących obszarach:

- Zdrowy styl życia i alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu.
- Komunikacja w relacjach nauczyciel – uczeń, uczeń – rodzic, uczeń – uczeń.
- Funkcjonowanie społeczno – emocjonalne.
- Realizacja obowiązku szkolnego.
- Poczucie bezpieczeństwa w szkole.
- Motywacja do nauki.
- Skutki izolacji społecznej, spowodowanej sytuacją pandemii.

MAPA ŚRODOWISKOWA

CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH I CZYNNIKÓW RYZYKA W SZKOLE

CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z JEDNOSTKĄ	CZYNNIKI CHRONIĄCE WSPÓLNE DLA ZACHOWAŃ PROBLEMOWYCH ZWIĄZANE Z JEDNOSTKĄ
• Poszukiwanie wrażeń. • Nieadekwatna ekspresja gniewu. • Zaburzenia w zachowaniu. • Przemoc. • Niepowodzenia szkolne. • Niska zaradność życiowa. • Brak internalizacji norm społecznych. • Relacje z dysfunkcyjnym środowiskiem rówieśniczym. • Niska samoocena. • Deprecjonowanie siebie. • Presja rówieśnicza. • Izolacja społeczna. • Uzasadnione długotrwałe korzystanie z urządzeń elektronicznych w czasie pandemii.	• Czytelne wartości, normy, zasady. • Przekonanie o szkodliwości środków psychoaktywnych. • Docenianie osiągnięć szkolnych. • Motywacja do nauki. • Kompetencje społeczne. • Zaangażowanie społeczne. • Umiejętności życiowe. • Aspiracje życiowe i cele życiowe. • Poczucie własnej tożsamości. • Samodyscyplina i samoregulacja. • Sukcesy szkolne. • Atmosfera szkolna motywująca do nauki. • Aktywność poznawcza ucznia. • świadomość konieczności stosowania działań prozdrowotnych.

CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z GRUPĄ RÓWIEŚNICZĄ	CZYNNIKI CHRONIĄCE WSPÓLNE DLA ZACHOWAŃ PROBLEMOWYCH ZWIĄZANE Z GRUPĄ RÓWIEŚNICZĄ
• Zachowania problemowe rówieśników. • Aprobata zachowań niepożądanych wśród rówieśników. • Presja rówieśnicza. • Brak umiejętności społecznych. • Modelowanie postaw negatywnych, nieakceptowanych. • Niedobór relacji rówieśniczych.	• Konstruktywne i bogate doświadczenia społeczne i poznawcze. • Pozytywna aktywność społeczna. • Przynależność do grupy o pozytywnym charakterze. • Zaangażowanie w grupowe zajęcia pozalekcyjne. • Pozytywna kontrola rówieśnicza. • Zasady, wartości i normy ważne w szkolnej społeczności. • Relacja rówieśnicza pojmowana jako wartość.

CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z RODZINĄ	CZYNNIKI CHRONIĄCE WSPÓLNE DLA ZACHOWAŃ PROBLEMOWYCH ZWIĄZANE Z RODZINĄ
• Kryzys wartości rodziny. • Dysfunkcja rodziny. • Brak pozytywnych wzorców zachowań. • Wśród dorosłych. • Niestabilna sytuacja socjalno – bytowa. • Brak umiejętności skutecznego radzenia sobie z konsekwencjami pandemii.	• Świadomość społeczna. • Rola relacji dziecko – rodzic. • Kompetencje wychowawcze rodziców.

Zadania programu wychowawczo – profilaktycznego wynikające z przeprowadzonej diagnozy:

- Integrowanie i reintegrowanie grup klasowych i społeczności szkolnej.
- Podnoszenie samooceny uczniów.
- Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym oraz przemocowym (agresja słowna, czynna, cyberprzemoc).
- Kształcenie i doskonalenie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami, szczególnie związanymi z wcześniejszym brakiem kontaktów rówieśniczych.
- Wsparcie dziecka i rodziny w sytuacjach trudnych i zagrażających.
- Kształtowanie kompetencji związanych z rozpoznawaniem zachowań i sytuacji ryzykownych oraz uczenie umiejętności podejmowania racjonalnych wyborów.
- Doskonalenie i rozwijanie umiejętności przeciwstawiania się destrukcyjnemu naciskowi rówieśników i dorosłych bez użycia przemocy.
- Podnoszenie kompetencji wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli.
- Roztropne, wyważone korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno – komunikacyjne.
- Podejmowanie współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę w realizowaniu zadań z zakresu wychowawczo – profilaktycznego.
- Włączanie uczniów i rodziców w akcje lokalne o charakterze wychowawczo – profilaktycznym.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022:

- Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych, wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo – profilaktycznego.
- Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
- Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych.

- Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno –pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno – komunikacyjne.
- Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Realizacja Programu Wychowawczo – Profilaktycznego odbywa się poprzez:

- Organizowanie systematycznych działań informacyjno – edukacyjnych dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
- Organizowanie spotkań wychowawczych z rodzicami (problemowych, tematycznych – pedagogizacja).
- Organizowanie w szkole wydarzeń tematycznych (happeningi, konkursy, przedstawienia, debaty wewnątrzszkolne).
- Utrzymanie przyjaznego klimatu (poprawna komunikacja, relacje pomiędzy nauczycielami i uczniami, udzielanie emocjonalnego wsparcia młodzieży, szczególnie w trudnych dla nich sytuacjach) sprzyjającego procesowi dydaktycznemu i wychowawczemu.
- Modelowanie właściwych postaw przez nauczycieli.
- Kształtowanie systemu wartości uczniów – czerpanie z wzorców osobowych.
- Nabywanie umiejętności społecznych przez uczniów.
- Przestrzeganie procedur szkolnych wobec palenia, picia alkoholu i odurzania się narkotykami.
- Tworzenie warunków do wchodzenia w sytuacje społeczne.
- Budowanie dobrej współpracy z rodzicami i pozyskiwanie ich jako sojuszników działań wychowawczych oraz profilaktycznych prowadzonych przez nauczycieli.
- Pomoc uczniom mającym problemy w nauce.
- Wczesne rozpoznawanie problemów i trudności u uczniów z grup ryzyka i kierowanie ich do psychologa, pedagoga i innych specjalistów.

- Kierowanie uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym (w porozumieniu z rodzicami) do instytucji udzielających wsparcia dziecku i rodzinie.
- Udostępnianie uczniom i rodzicom informacji o specjalistycznej pomocy pozaszkolnej.
- Szkolenie kadry pedagogicznej w zakresie profilaktyki zagrożeń oraz umiejętności wychowawczych.
- Współpraca z instytucjami uprawnionymi do udzielania pomocy w realizacji szkolnej profilaktyki.
- Udzielanie informacji uczniom i rodzicom o różnorodnych możliwościach spędzania wolnego czasu.
- Promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania właściwych wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi.
- Nauka rozpoznawania stanów emocjonalnych, uczuć, nastrojów oraz trudności w sferze psychicznej.
- Dbanie o dobrostan psychiczny uczniów poprzez wyposażenie ich w umiejętności radzenia sobie ze: stresem, trudnymi emocjami, brakiem poczucia bezpieczeństwa, poczuciem wyobcowania, samotności.
- Włączenie się samorządu uczniowskiego do konkretnych działań (uczniowie mają prawo zgłaszania własnych pomysłów i inicjatyw, a także poczucia odpowiedzialności za to, co dzieje się w ich środowisku).

VII. ŹRÓDŁA ZEWNĘTRZNEGO WSPARCIA WYCHOWAWCZEGO I PROFILAKTYCZNEGO

Ośrodek współpracuje z wieloma instytucjami m.in.:

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna (wydawanie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, opinie, diagnoza, terapia, konsultacja, psychoedukacja).
- Sądy Rodzinne (współpraca w sytuacjach kryzysowych, współpraca z kuratorami, opiniowanie).
- MOPS-y, MOPR-y, PCPR-y (pomoc materialna, socjalna).
- Policja (profilaktyka zagrożeń, współpraca w sytuacjach kryzysowych).
- Straż Miejska, Straż Pożarna (oddziaływania profilaktyczne, uczestnictwo w uroczystościach szkolnych).
- Pałac Kultury Zagłębia, Biblioteka Publiczna (projekty z dziedzin kultury, akcje teatralne, czytelnicze itp.).
- Instytucje i organizacje wspierające edukację ekologiczną (edukacja).

VIII. STRATEGIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNA SZKOŁY

W celu opracowania struktury i treści Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego wykorzystano następujące strategie skierowane do uczniów – nauczycieli i rodziców

	Uczniowie	**Nauczyciele**	**Rodzice**
Strategie informacyjne	• Zapoznanie z zapisami statutu szkoły dotyczącymi procedur w sytuacjach ryzykownych zachowań w szkole. • Informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień.	• Ugruntowanie wiedzy na temat okresu rozwojowego dzieci i młodzieży. • Poszerzenie wiedzy na temat zachowań ryzykownych umożliwiającej rozumienie zjawiska podejmowania zachowań dysfunkcyjnych. • Promowanie sukcesów młodzieży na forum klasy, szkoły, lokalnego środowiska. • Rozpoznanie uczniów z grup ryzyka w klasie, szkole. • Analiza sytuacji wychowawczej.	• Zapoznanie z zapisami statutu szkoły dotyczącymi procedur w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych. • Zdobycie wiedzy na temat zachowań ryzykownych umożliwiającej rozumienie zjawiska podejmowania przez młodzież zachowań dysfunkcyjnych. • Informowanie rodziców o społecznych i zdrowotnych skutkach zachowań dysfunkcyjnych, jakie miały miejsce w szkole.

Strategie edukacyjne	• Prowadzenie zajęć adaptacyjno – integracyjnych. • Trening asertywności. • Doskonalenie umiejętności komunikacyjnych. • Kształtowanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.	• Bieżąca aktualizacja wiedzy z zakresu prawa oświatowego. • Monitorowanie potrzeb w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych i profilaktycznych. • Psychoedukacja. • Udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych. • Kształtowanie umiejętności pracy z rodzicami ucznia przejawiającego zachowania dysfunkcyjne.	• Monitorowanie potrzeb i oczekiwań wobec systemu wychowawczo – profilaktycznego szkoły. • Zapoznanie ze statutem szkoły, podstawowymi regulaminami, szkolnym programem wychowawczo – profilaktycznym. • Psychoedukacja, odpowiadająca na rzeczywiste potrzeby rodziców. • Umożliwienie aktywnej działalności i współdecydowania o życiu szkoły.

Strategie alternatywne	• Atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych. • Udział w konkursach przedmiotowych, sportowych i artystycznych oraz wszelkich działaniach alternatywnych. • Organizacja imprez masowych, wycieczki, biwaki, szkolne festyny środowiskowe. • Organizacja i propagowanie olimpiad, konkursów, zawodów. • Praca w organizacjach działających na terenie szkoły, w środowisku lokalnym – samorząd uczniowski, harcerstwo, wolontariat, stowarzyszenia i fundacje, które kreują świadomą pracę na rzecz innych, tym samym rozwijają zainteresowania i wzbogacają rozwój osobowości.	• Spotkania wychowawcy lub nauczyciela mającego kontakt z uczniem przejawiającym pierwsze objawy zagrożenia niedostosowaniem społecznym z pedagogiem szkolnym, psychologiem, dyrektorem lub specjalistami spoza szkoły.	• Organizowanie spotkań konsultacyjnych dla rodziców.
Strategie interwencyjne	• Rozmowy z wychowawcą, rodzicem, pedagogiem, psychologiem szkolnym.	• Udzielanie nauczycielom, wychowawcom wsparcia w sytuacji kryzysu.	• Wskazanie rodzicom osób i instytucji udzielających pomocy i wsparcia w sytuacji kryzysu.

Zmiany środowiskowe	• W miarę potrzeb i oczekiwań środowiska szkolnego.
Zmiany przepisów	• W miarę potrzeby modyfikowanie wewnętrznych przepisów Ośrodka.

Dyrektor szkoły:

- Stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole.
- Sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów.
- Stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły.
- Współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań.
- Czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.
- Nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły.
- Nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- Uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych.
- Opracowuje projekt programu wychowawczo – profilaktycznego i uchwala go w porozumieniu z Radą rodziców, opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością.
- Uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.
- Uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.

Nauczyciele:

- Współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.
- Reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia.
- Reagują na przejawy agresji, cyberprzemocy, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów.
- Przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością.
- Udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji.
- Rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach.
- Wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.
- Zachęcają do bezinteresownej pomocy na rzecz innych.
- Zapewniają bezpieczeństwo uczniom podczas zajęć edukacyjnych.
- Aktywnie pełnią dyżury podczas przerw międzylekcyjnych.

Wychowawcy klas:

- Diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów.
- Na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo – profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów.
- Przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy.
- Zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły.
- Są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu.
- Oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami.
- Propagują program zdrowego stylu życia, walki z uzależnieniami i nałogami.
- Wzbudzają zainteresowanie kulturą regionu, kształtują właściwą postawę patriotyzmu, aktywności społecznej, wrażliwości na krzywdę drugiego człowieka, tolerancji.
- Inspirują i wspomagają działania zespołu uczniowskiego, wspierają rozwijanie jego społecznej aktywności w szkole i środowisku.
- Współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach.
- Wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji.
- Rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców.
- Dbają o dobre relacje uczniów w klasie, podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych.
- Współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży (w razie potrzeby).
- Podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

Zespół wychowawców grup wychowawczych:

- Analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze.
- Ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy.
- Przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej grup.

Pedagog i psycholog szkolny:

- Diagnozuje środowisko wychowawcze.
- Zapewnia uczniom pomoc psychologiczno – pedagogiczną w odpowiednich formach.
- Współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki.
- Zabiega o różne formy pomocy wychowawczej, materialnej i innej dla uczniów.
- Współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów.
- Współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńczy szkoły.

Rodzice:

- Współtworzą szkolny program wychowawczo – profilaktyczny.
- Uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły.
- Przekazują szkole wszelkie informacje dotyczące sytuacji rodzinnej, materialnej i zdrowotnej uczniów, mające wpływ na realizację celów edukacyjnych szkoły.
- Uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę.
- Aktywnie włączają się w życie szkoły.
- Zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole.
- Współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie.
- Dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów.
- Rada Rodziców uchwala w porozumieniu z Radą Pedagogiczną program wychowawczo – profilaktyczny szkoły.

Samorząd uczniowski:

- Jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem.
- Kształtuje umiejętności pracy zespołowej oraz umiejętności organizacyjnych w środowisku klasowym i szkolnym z uwzględnieniem zasad etyki i prawa obowiązującego w demokratycznym państwie.
- Uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły.
- Współpracuje z Radą Pedagogiczną szkoły.
- Prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów.
- Reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego.
- Reprezentuje szkołę w środowisku.
- Propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.
- Dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.
- Może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Inni pracownicy szkoły:

- Zwracają uwagę na zachowanie uczniów w szkole.
- Zwracają uwagę na bezpieczne przebywanie uczniów w szkole.
- Reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia.
- Informują dyrektora szkoły o negatywnym zachowaniu uczniów i wypadkach na terenie szkoły.

Szkoła współpracuje w zakresie realizacji działań profilaktycznych z Policją, Kuratorami Sądowymi, Poradniami Psychologiczno – Pedagogicznymi, Miejskimi oraz Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskim Koordynatorem ds. Profilaktyki, stowarzyszeniami, lekarzami oraz pielęgniarkami szkolnymi.

OCZEKIWANE EFEKTY

- Zmniejszenie skali zachowań problemowych występujących wśród uczniów Ośrodka.
- Utrwalenie wśród uczniów nawyków prozdrowotnych i nabycie przez nich umiejętności aktywnego i zdrowego wykorzystania czasu wolnego.
- Zwiększenie osobistego zaangażowania uczniów i ich motywacji do abstynencji i powściągliwości wobec substancji uzależniających.
- Nabycie przez uczniów SOSW zdolności samodzielnego dokonywania wyboru zachowań właściwych dla zdrowia własnego i innych.

IX. MONITORING I EWALUACJA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

- Za prowadzenie monitoringu realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego na poziomie klasy odpowiada wychowawca.
- Całościowy przebieg wdrażania działań zapobiegawczych w szkole monitoruje pedagog oraz psycholog szkolny.
- Wychowawca klasy dokumentuje realizację programu wychowawczo – profilaktycznego poprzez notatki, wnioski z diagnozy (określenie skali zachowań ryzykownych, wyodrębnienie uczniów z grupy podwyższonego ryzyka, sporządzenie wykazu uczniów przejawiających zaburzone zachowania, wymagających podjęcia działań wychowawczych), opracowanie i realizację tematów na godzinach wychowawczych dostosowanych do potrzeb zespołu klasowego zgodne z programem wychowawczym szkoły.
- Pedagog oraz psycholog szkolny monitoruje całościowy przebieg realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły poprzez:
  - Analizę dokumentacji dotyczącej planowania i przebiegu działań profilaktycznych realizowanych przez wychowawców klas.
  - Gromadzenie dokumentacji działań profilaktycznych.
  - Rejestrację potrzeb nauczycieli w zakresie realizacji programu profilaktycznego.
  - Rejestrację informacji przekazywanych przez wychowawców, nauczycieli, rodziców, instytucje zewnętrzne o pojawieniu się nowych zagrożeń bądź nasileniu się dotychczasowych zachowań ryzykownych.
- Ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego dokonuje Zespół Wychowawczy, oceniając rezultaty i efektywność prowadzonych działań oraz określając obszary działań profilaktycznych na kolejny cykl kształcenia; z wnioskami i zadaniami zostaje zapoznana rada pedagogiczna na konferencji podsumowującej rok szkolny.
- W ramach ewaluacji programu wychowawczo – profilaktyczny podejmowane będą m.in. następujące zadania:
  - Diagnoza stanu bezpieczeństwa w szkole na podstawie informacji uzyskanych od uczniów i ich rodziców (ankieta, wywiady).
  - Analiza frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych (analiza dzienników lekcyjnych).
  - Diagnoza przyczyn niepowodzeń szkolnych uczniów (analiza dokumentacji, rozmowy z wychowawcami, uczniami, rodzicami).

- Program wychowawczo – profilaktyczny obowiązuje w roku szkolnym 2021/2022 od dnia zatwierdzenia przez Radę Pedagogiczną. Zmiany do programu wprowadzane są po każdej ewaluacji oraz w razie konieczności.

X. DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE

TREŚCI WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W SZKOLE SPECJALNEJ PRZYSPOSABIAJĄCEJ DO PRACY:

Obszar	Zadania	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Zdrowie – edukacja zdrowotna	• Rozumienie własnej niepełnosprawności i ograniczeń z niej wynikających.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Doskonalenie umiejętności wyboru odzieży i ubierania się adekwatnego do sytuacji, pogody.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog, nauczyciele.
	• Akceptacja zmian i szacunek do własnego ciała.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, pielęgniarka.
	• Doskonalenie umiejętności dbania o zdrowy styl życia i odpowiednią dietę.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, pielęgniarka, inni specjaliści.
	• Rozwijanie umiejętności dbania	W ciągu roku. Zgodnie	Pedagog, psycholog,

	o zdrowie fizyczne i kondycje psychiczną.	z harmonogramem.	wychowawcy, pielęgniarka szkolna.
	• Doskonalenie umiejętności rozpoznawania własnych uczuć i emocji.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, inni specjaliści.
	• Doskonalenie umiejętności i pomagania sobie i innym.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, inni specjaliści.
	• Doskonalenie umiejętności oceny własnych kompetencji.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, inni specjaliści.
	• Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie, rozumienie konieczności badań okresowych, profilaktycznych, wizyt kontrolnych u specjalistów (np. stomatolog, ginekolog).	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna, inni specjaliści.
	• Nauka radzenia sobie	W ciągu roku.	Pedagog,

	z problemem chorób i śmierci bliskich osób, przeżywania żałoby .	Zgodnie z harmonogramem.	psycholog, wychowawcy klas.
	• Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych (stresujących, lękowych).	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i osób ze swego otoczenia.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Propagowanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog.
	• Nauka asertywności.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog i wychowawcy.
	• Budowanie poczucia odpowiedzialności za własne czyny.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy.
	• Promowanie aktywnego	W ciągu roku. Zgodnie	Pedagog, psycholog,

	i zdrowego trybu życia.	z harmonogramem.	nauczyciele, pielęgniarka szkolna.
	• Propagowanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Wdrażanie procedur obowiązujących na terenie Ośrodka w związku z COVID-19. Podnoszenie świadomości odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, nauczyciele, pielęgniarka szkolna, inni specjaliści. .
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	• Doskonalenie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Doskonalenie umiejętności nawiązywania relacji z innymi ludźmi.	Praca ciągła.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Nauka nawiązywania	W ciągu roku. Zgodnie	Pedagog,

	właściwych relacji z płcią przeciwną: koleżeństwo, przyjaźń, zakochanie, związek.	z harmonogramem.	psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Odpowiedzialne rodzicielstwo – poznanie podstawowych zasad sprawowania opieki nad dzieckiem.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Doskonalenie umiejętności aktywnego udziału w życiu rodziny.	Praca ciągła.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, inni specjaliści.
	• Doskonalenie umiejętności pracy w grupie i pomagania innym.	Praca ciągła.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Wyposażenie w umiejętność budowania wokół siebie kręgu wsparcia - grupy przyjaznych osób (sąsiedzi, dalsza rodzina, rówieśnicy, znajomi).	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Kształcenie	W ciągu roku.	Pedagog,

	umiejętności utrzymania bliskości w relacjach z innymi osobami.	Zgodnie z harmonogramem.	psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Nauka życia towarzyskiego.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy.
	• Kształtowanie postawy społecznego zaangażowania.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Wszyscy nauczyciele.
	• Nauka respektowania przyjętych norm i umów w społeczności lub grupie.	Praca ciągła.	Wszyscy nauczyciele.
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań.	• Odkrywanie siebie jako osoby dorosłej.	W ciągu roku zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, inni specjaliści.
	• Kształtowanie świadomości własnej tożsamości.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy , inni specjaliści.
	• Nauka elementów kultury osobistej – wygląd zewnętrzny, higiena osobista, odpowiednie zachowanie się	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści, pedagog, psycholog.

	w różnych sytuacjach.		
	• Rozumienie roli ucznia jako osoby dorosłej w Szkole Przysposabiającej do Pracy.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele.
	• Rozwijanie indywidualnych zainteresowań.	W ciągu roku, zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Nauka odróżniania marzeń realnych od nierealnych.	Praca ciągła.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, pedagog, psycholog, inni specjaliści.
	• Poznawanie własnego regionu, kultury, tradycji regionalnych, organizacji i instytucji działających na danym terenie.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Rozumienie ważnych wydarzeń w rodzinie, miejscu zamieszkania, kraju, uczestniczenie w tych wydarzeniach.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, specjaliści.

	• Nauka określania planów na przyszłość.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, inni specjaliści.
	• Doskonalenie umiejętności organizowania sobie czasu wolnego.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Wszyscy nauczyciele.
	• Doskonalenie umiejętności poprawnego zachowania się w miejscach publicznych.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele, inni specjaliści.
	• Doskonalenie umiejętności dokonywania wyborów w różnych sytuacjach życiowych.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Psycholog, pedagog, wychowawcy, inni specjaliści.
	• Stosowanie się do zasad savoir-vivre'u (odpowiednie zachowanie w różnych sytuacjach, postawy wobec innych osób).	Praca ciągła.	Psycholog, pedagog, wychowawcy, inni specjaliści.
	• Rozpoznawanie i nazywanie własnych	W ciągu roku. Zgodnie z	Pedagog, psycholog,

	potrzeb i oczekiwań w odniesieniu do pracy.	harmonogramem.	wychowawcy, inni specjaliści.
	• Nauka wskazywania swoich mocnych i słabych stron w sytuacji pracy.	Praca ciągła.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, inni specjaliści.
	• Nauka określania swoich preferencji (zainteresowań) i predyspozycji zawodowych, doskonalenie umiejętności planowania swojej przyszłości zawodowej.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, inni specjaliści.
	• Poznawanie znaczenia pracy w życiu człowieka.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, inni specjaliści.
	• Doskonalenie umiejętności oceny swojego postępowania i innych osób w odniesieniu do takich wartości jak: godność, honor, sprawiedliwość, odpowiedzialność, przyjaźń, uczciwość i zadośćuczynienie.	Praca ciągła.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele i specjaliści.

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych	• Doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych.	W ciągu roku Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.	W ciągu roku Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Nauka odróżniania fikcji od rzeczywistości – świata kina ,teatru, literatury, gier komputerowych.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Poznawanie prawa, w tym uprawnień osób niepełnosprawnych.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, inni specjaliści.
	• Poznawania praw i obowiązków osób dorosłych.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, specjaliści.
	• Doskonalenie umiejętności radzenia	W ciągu roku. Zgodnie	Pedagog, psycholog,

	sobie w sytuacjach groźnych i trudnych.	z harmonogramem.	wychowawcy klas, specjaliści
	• Poznawanie zasad bezpieczeństwa w kontaktach z innymi ludźmi, nawiązywanych za pomocą Internetu i innych nowych technologii.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Nauka orientacji w przestrzeni bliskiego i dalszego środowiska.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Rozwijanie i doskonalenie umiejętności korzystania z transportu publicznego.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Doskonalenie umiejętności zwracania się o pomoc i wsparcie do znanych osób i instytucji w sytuacjach kryzysowych.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.

Program został opracowany przez zespół w składzie:

1. mgr Pajkert – Skadłubowicz Agata
2. mgr Śrubka Agata
3. mgr Walnik Beata
4. mgr Kozioł Beata
5. mgr Kapusta Beata
6. mgr Kowalska Katarzyna
7. mgr Morchat Magdalena
8. mgr Tobiasz – Żelazny Justyna
9. mgr Oskędra Renata
10. mgr Czerwińska Urszula

Zatwierdzam do realizacji:

Przewodnicząca/y Rady Rodziców: _____

Przewodnicząca/y Samorządu uczniowskiego _____

Dyrektor Ośrodka

_____